

**NOSTETAAN
RIMAA**

Ohjelma sote-palveluiden pelastamiseksi

Yrittäjien ratkaisuja tuleville päättäjille

Yrittäjät

YRITTÄJÄTARINOITA SUOMESTA, OSA 4.

”Ohjataanko potilaita enää yksityiselle sektorille?”

Valmistuin urheiluhierojaksi vuonna 1995 ja fysioterapeutiksi neljä vuotta myöhemmin. Vuodesta 2007 lähtien olen toiminut fysioterapiayrittäjänä.

Kela-korvauksen poistuminen fysioterapiapalveluista iskee pieniin yrityksiin. Nyt odotan vähän pelolla tulevaa. Kela-korvaukset poistuivat yksityisistä fysioterapiapalveluista vuoden 2023 alusta lähtien, ja seuraava puoli vuotta kertoo, miten muutos vaikuttaa.

Vielä viime vuoden puolella 60 minuutin fysioterapiakäynnistä korvattiin asiakkaalle kahdeksan euroa. Lyhemmästä 45 minuutin käynnistä korvaus oli kaksi euroa vähemmän. Monelle asiakkaalleni se kahdeksan euroa on iso raha. Nyt kun sitä ei enää saa, osa asiakkaista ei välttämättä tule fysioterapiaan. Luulen, että lääkärien lähettämiä asiakkaita tulee aikaisempaa vähemmän, kun lähetteellä ei enää saa korvausta.

Kela-korvauksen saattoi saada aikaisemmin myös matkakuluista hoitopaikalle silloin, jos itse hoito on Kela-korvauksen piirissä. Kun korvaus poistui, myös matka jää potilaan omalle kontolle. Luulen, että osa asiakkaista hakee fysioterapiapalvelun lähempää, kun kyytiä ei enää korvata. Haasteita tulee esimerkiksi niille asiakkaille, jotka liikkuvat pyörätuolilla. Osa heistä tulee varmasti itse kustantamallaan taksikyydillä, osa jää tulematta ja osa tilaa palvelun kotiin. Lakiesityksen vaikutusarviossakin todettiin, että lakimuutos osuu pieniin yrittäjiin, syrjäseutujen asukkaisiin, pitkäaikaissairaisiin ja vammaisiin.

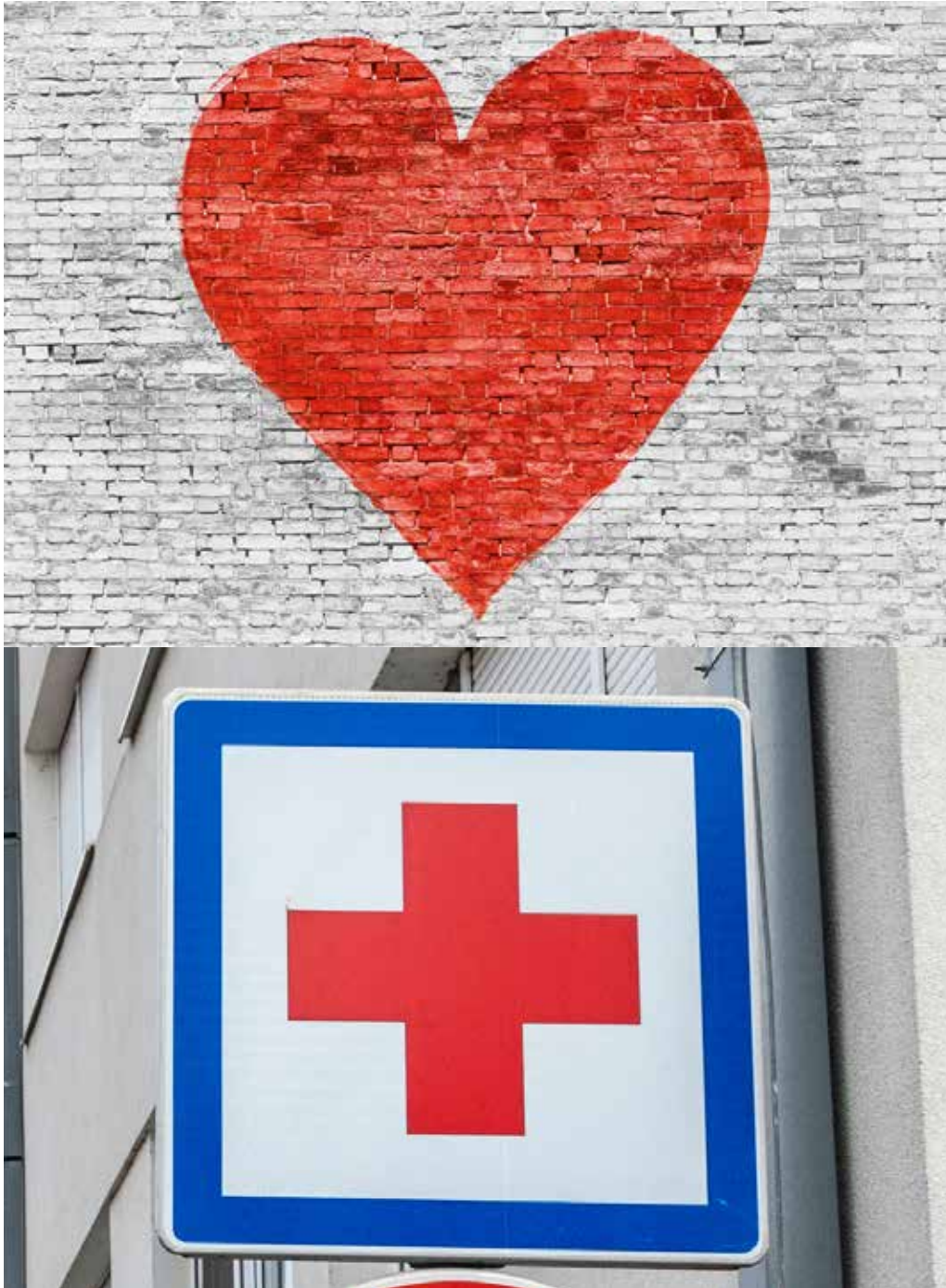
Fysioterapian Kela-korvaus leikattiin vähän huomaamatta. Hämmästelen sitä, että tieto lakimuutoksesta tuli vasta joulukuun alussa. Sen jälkeen oli vain kolmisen viikkoa informoida asiakkaita ja laskuttaa viime vuonna tehdyt hoidot, jotta niistä saattoi hakea Kela-korvaukset.

Pienen yrittäjän kannalta tässä huolettaa se, onko hyvinvointialueilla jatkossa mahdollisuus tuottaa itse fysioterapiapalvelut vai ohjataanko potilaita yksityiselle sektorille. Olisi hienoa, jos Kela-korvauksen tilalle tulisi valtakunnallinen palveluseteli, joka olisi aito vaihtoehto hoitojonojen lyhentämiseksi.”

Juha Rova, yrittäjä, Fysiodag

**NOSTETAAN
RIMAA**

NOSTETAAN
RIMAA

4

Yrittäjäkin voi parantaa

Nostetaan rimaa sotessa –
kaikille samat säännöt

SUOMI ON HYVINVOINTIVALTIO, mutta onko meillä hyvinvoivat ihmiset? Meillä enemmänkin keskustellaan sairastavuudesta kuin toteutetaan rohkeasti ehkäisevää terveydenhuoltoa. Ja jos sairastuu, lääkärin vastaanotolle ei pääse ajoissa.

Uusien hyvinvointialueiden tulisi panostaa oman toimintansa tehostamiseen sekä arvioida oman palvelutuotantonsa kustannuksia ja laatua. Sen sijaan ne vaativat jo käynnistysvaiheessa lisärahoitusta valtiolta.

Suomessa perustetaan yhä enemmän julkisen sektorin omistamia yhtiöitä, joiden avulla pyritään kiertämään hankintalakia ja välttämään kilpailutukset. Tällöin ei mahdollisteta eri palveluntuottajien tehokkuuden, laadun ja hinnan vertailua keskenään.

Tämän tehottomuuden maksamme me veronmaksajat.

Sote-uudistuksen suunta voidaan muuttaa. Uudistus pitää toteuttaa ihmisten ehdoilla. Yrittäjät esittää, että kaikki resurssit ja osaaminen otetaan nyt tehokkaaseen käyttöön. Kysymys ei saa olla siitä, kuka palvelun tuottaa, vaan siitä, kuka tuottaa palvelun parhaiten.

Tavoitteemme on hyvin yksinkertainen. Tehdään yhdessä suomalaisille maailman parhaat hyvinvointipalvelut. Yritykset tarjoavat lisää resursseja ja osaamista suomalaisen terveydenhuoltoon. Tarjoamme uutta teknologiaa, joka samalla mahdollistaa enemmän aikaa asiakastyöhön. Tarjoamme nopeaa hoitoon pääsyä. Tarjoamme yhteistyötä myös ennakoivaan terveydenhuoltoon sekä terveyden edistämisen palveluihin. Vain terveenä on mukava yrittää ja rakentaa suomalaista yhteiskuntaa.

Otetaan palvelusetelit laajasti käyttöön jonojen purkamiseksi!

Hyvinvointipalvelut voidaan turvata koko maassa vain monituottajamallilla ja erikokoisten sote-yritysten osaamista hyödyntämällä. Monituottajamalli tarkoittaa, että palveluita tarjoavat julkinen sektori, yritykset ja järjestöt.

Pienille yrityksille palvelusetelit ovat paras väylä päästä mukaan sote-tuottajaksi. Hoitojonojen lyhentämiseksi ja palveluiden saatavuuden takaamiseksi toimialalla tarvitaan kotimaisten pk-yritysten palveluita.

Yrittäjien ratkaisuja:

- Hyvinvointialueen on hankittava laajasti palveluita alan yrityksiltä. Tässä keinoja ovat ostopalvelut, palvelusetelit ja kumppanuudet.
- Ostopalvelut pitää jakaa tarkoituksenmukaisiin osiin, jotta myös pienemmät sote-yrittäjät voivat jättää niihin tarjouksen.
- Palvelusetelin arvo on määriteltävä sellaiseksi, että se mahdollistaa käyttäjälleen palvelun saamisen julkisen sektorin asiakasmaksulla.
- Hyvinvointialueille on säädettävä velvollisuus laskea julkisesti omistetun tuotannon yksikkökustannukset ja julkistaa ne.
- Muutosesitys koskien lakia rajat ylittävistä terveydenhuollosta saatetaan voimaan viivyttämättä.
- Hallitus säilyttää Kansaneläkelaitoksen järjestämän kuntoutuksen Kelassa. Lisäksi selvitetään, onko kuntoutuksen nykyiselle 65 vuoden yläikärajalle enää perusteita, koska työurien pidentyessä kuntoutus nousee entistä merkittävämpään rooliin.
- Hoitoon pääsyn velvoittavia määräaikoja lyhennetään puolittamalla ne nykyisistä, jotta sairaudet eivät pääsisi pahenemaan ja paras hoitovaste toteutuisi.

**NOSTETAAN
RIMAA**

- Kevennetään sote-henkilöstön kelpoisuus- ja mitoitusvaatimuksia niin, että ne mahdollistavat nykyistä paremmin tehtävänsiirrot ja moniammatillisen asiakaslähtöisen hoito- ja hoivatyön. Näin voidaan käyttää rajalliset henkilöstöresurssit tehokkaammin. Sote-henkilöstön pätevyysvaatimusten kehittämisessä pitää huomioida alan koulutuksen ja terveysteknologian kehitys.

- Toteutetaan sote-uudistuksen seuraavassa vaiheessa rahoitusjärjestelmän kokonaisuudistus. Sen täytyy tukea sote-uudistuksen tavoitteiden saavuttamista ja koko palvelujärjestelmän tuottavuuden parantamista.

- Karsitaan säännöksiä, jotka kannustavat suosimaan julkisen sektorin omaa palvelutuotantoa.
- Parannetaan sote-palveluiden tuottajien välistä kilpailuneutraliteettia mm. muuttamalla valvonta- ja kuluttajansuojalakeja niin, että ne kohtelevat kaikkia palveluntuottajia yhdenvertaisesti ja kompensoimalla yksityisille palveluntuottajille julkisen sektorin saama etu arvonnisäveron suhteen.

**NOSTETAAN
RIMAA**

NOSTETAAN RIMAA

"Jokainen suomalainen on erilainen. Palveluseleillä mahdollistamme entistä yksiköllisemmät palvelut. Tämä tarkoittaa laadukkaita, yksilöllisiä ja tarpeeseen ja toiveeseen vastaavia palveluita. Annetaan selvä palvelulupaus siitä, mitä rahoitetaan julkisista varoista ja mikä pitää kustantaa itse."
Anne Kangas, yrittäjävaikuttaja, Päiväkumpu-yhtiöiden toimitusjohtaja, Helsinki

"Onnistunut sote-uudistus edellyttää rohkeutta tehdä asioita toisin. Asiakaslähtöisten tuottavien työtuntien lisääminen vaatii riman nostoa. Meillä yksityissektorilla rima on aina korkealla, jotta asiakas saa vastinetta rahoilleen. Yrittäjänä haluan nostaa koko sote-kentän rimaa niin, että käytössä olisivat palvelusetelit ja vallitsisi terve kilvoittelu."
Maarit Eskola-Heikkinen, yrittäjä, Fysio-Eskola, Etelä-Karjala

"Vaikka toimin yksinyrittäjänä, niin yksin ei tarvitse ratkoa kaikkia vastaantulevia haasteita. Oma verkosto ja yhteistyökumppanit luovat turvallisuutta - tukea löytyy aina tarvittaessa. Pitää muistaa vain olla aktiivinen itse ja uskaltaa ottaa selvää asioista", **Marie Bergman-Auvinen, erikoissairaanhoidtaja, vyöhyketerapeuttiyrittäjä**

**NOSTETAAN
RIMAA**

Yrittäjät